[illegible]

Cur aut illius Creatus Cognoverit hæc possibilia in
ſeduo, et non alia, id ſane erit quia ex diſpoſitionem Divinam Decre-
torum attingat in Divis Creatis, non uero aliorum immediatas, neque ex hoc
sequitur quod aliquid Creati Divini et aliquid illius ſensu splendebit ab
illo Creato, cum ad rationem signi non requiratur Cognitio Comprehen-
siva ipsius signi; nam de facto Cognoscimus ex Luce solem,
et ex fumo ignem quin nobis splendeamus Lucem, aut fumum.
Esse non in splendibilitas Cuiuslibet Creati Divini dabimus
suo loco.

146 Obyc: 2°. nullum Creatum Divinum est relatum trans-
cendens ad possibilia: sed omne signum debet esse relatum tran-
scendens ad suum significatum; ergo nullum Creatum Divinum potest
esse signum naturale possibilium. Resp. 1°. et nego mai:
quia ex probabiliorem opinionem, quam sequemur in Relatione
omnia Divina Decreta Concomitanter ex possibilibus
in esse sunt relata transcendentia ad illa. Resp. 2°.
et admissa Cum opinione nullum Creatum Divinum esse relatum
transcendentaliter ad Creaturas sed reciprocè 2°. nego illum
pro Eorum sufficientem Caritatis, in qua omnia Creata Divina habent
saltem rationem Cognoscitivæ possibilibus, quod Complexionem suf-
ficiens est ad rationem signi ad significatum; quam Relationem dedimus
iam Disp. 2a. no. 23. quod aut sit Complexus Caritas, ergo
Complexus Caritas in Creatis Divinis dispensamus ead. Disp. no. 270.

147 Quæres 2°. utrum Credita Creata Divina sint signa
naturalia Creaturarum existentium? Dico 1°. omnia Creata Divina
sumpta secundum semper illa quod libet aliud Creatum
Divinum ante decretum Liberum efficax voluntatis Divinæ non sunt
signa Creaturarum existentium. Probatur 1°. quod Decreta Creata

ro pendet a decreto libero voluntatis divinae cui sub
ordinatur divina potentia ut producat res existentes; ergo
anterius ad tale decretum liberum Dei ex vi nullius
praedicati divini est signum creaturarum existentium, et per consequens nullum
praedicatum divinum anterius ad tale decretum est signum naturale
creaturarum existentium, siquidem nulla creatura anterius ad illud est
existens.

148 Dices: Potentia est signum naturale rerum quae in illa
continentur; sed creaturae futurae aut existentes con
tinentur in potentia: ergo potentia est naturale signum. Distinguo
maiorem: potentia est signum naturale rerum, quae in illa praecise
sumpta continentur, ut possibiles, concedo; ut futurae aut
existentes, nego maiorem; quia hoc modo non continentur in illa
nisi ut iam applicata per decretum liberum, ut iam subdo.

149 Dico 2.º potentia ut applicata per decretum libe
rum voluntatis divinae est signum creaturarum existentium. Probatur quia
ut sic applicata per tale decretum non potest non producere
tales creaturas: ergo ut sic est connexa connexione naturali cum existentia aut
futuritione. Ubi adverte potentiam divinam abso
lute sumptam non esse causam futurorum aut existentium, sed solum ut appli
catam per decretum liberum voluntatis divinae.

150 Infertur: ergo decretum liberum voluntatis divinae est signum
naturale creaturarum existentium aut futurarum, siquidem naturaliter
connectitur cum eis productive. Admitto illationem.
Inst.: decretum efficax occurrendi per actum liberum non est
signum ipsius actus liberi: ergo neque decretum efficax
ipsius actus liberi erit signum naturale illius. Nego
consequentiam, et disparitas, quia tale decretum occurrendi tantum

LIVRARIA DA UNIVERSIDADE

poã libera ñ darmi actum Liberú, sed in concursum
indiferente tû cuius sõlũ ẽ efficax. Voltãs aut
j concursu indiferenti pot ponere ... ponere ...
actum. Ploratus fate decreti ñ connectit natũ
cum actũ sicut connectit decreti ipsius actus.

151 Dico 3.º Causa in actu 2.º ẽ signũ nate
existere aulis effũs tû cuius ẽ in actu 2.º Pet q
Cã in actũ 1.º ñ pot ñ esse effũum existente, nam
alias qd. constituit cam in actu 2.º essentialiter dicit effiis
tiam effus cum ñ poss dari actio sine trõ: q Vr.
Ex dictis dõucus sciam visiõis in Deo ẽẽ signũ nate
Creaturs tam futuris quam existentes, sigd esse õ supponat
decretũ Liberũ de illis producendis illas repraesentat
futuras, et existentes. Sed esse attingisse dat ẽ nam
multa inuoluunt aliorem sub Dtli et Theologici
peri.

Subsect. 2.ª

Utrum Causa Creata sit Signũ Nate Effectuum, quos potest producere?

152 Cã Creã ñ pot separari ã suo effũ ut probitũ
fut existente aut praeterito seu futuro, ñ tamen cã talis
sit p accens, ñ talis sit p se, ñ natã ñ libera, ã singulis
spiritualiter quaerend quãõ sint signa suorũ effuum.

Utrum Cã per accens sit Signũ Nate
effũs per accens et quãm?

153 Duplex ẽ quis Cã p accens: unũ ẽ illa...

q̃ de ipsa ponunt de effectu, sic ex nã sua ñ ordinenti
proximaq̃ ad talem effum pstand. sicut cum aliud ani-
mus qm habet Cuiusmi ẽ Regulas Casu incidens et per-
cutientis Capiti infligens vulnus, verõ de ipsa ñ ponit
effum, in talẽ p accens conducit, ut alia Cã effum
ponat; ut Lvcij solitud. qã p se ñ ordinet ad
Latrocinium, aut homicidium, neq in illum ptera influat
Sed p accens conducit, ut id à latronib. aut homicidijs
executiõe mandet.

154 Aliud quod Cã p accens illatiõẽ qã de ipsa
ñ ponit effum, sed tñ p accens coniuncta ẽ Cã
p se ponente effum, sic albedo Patris dicit Cã
p accens Filij, quatenus sc. p accens ẽ coniuncta Cum
subiecto Patris p se producente Filio. De utroq gne
Cã per accens dupliciter resolutõẽ dirimenda, an sit
Signum nãle effus p accens et ẽtra.

155 Dico 1.° gñ Cã p accens, id ẽ Ca per
accens q̃ nullo mõ influit in effum, nullo
mõ ẽ signum nãle nedum effus p accens, neq Cã
talis effus p accens sed Cã. Suadetr facile, q̃ ef-
fus nullo mõ procedit a tali Cã, neq tali Causa
nullo mõ influit in talem effum, ergo pẽt: q̃
talis Cã nullo mõ ẽ signum effus neq ẽ Cã.

156 Maior difficultas ẽ circa 2.ũ gñs Cã p accens
q̃ influit, sed in talẽ p accens conducit ad
effum Cuiusmi Cõs esse signa natia sui effus
re et ejus. negant Ch. Cx. Ph. de signis q. 2.ª art.
1.° et 3.° ejusqm plures Ch. R. et Ph. Arr. hic.

Praet. Ctus nō 176 et 177 distinē vidit asserere
quod Cam pro accēns possē esse signum pro accens. o' n'pate

157 Probabilius tn. plantil Doctissimi Isdi, qui dicunt
rem Cam pro accens, quae alig. mo instruit et conducit ad effm esse
signum nate illius et est. Pr resolutio, quod talis Ca lēt pro
tiōe cum effu, vg tegula cum vulnere. Sed quod Lene natem
pportiōē poriunt e admirecem signa. quod vi Matri ostendit,
quia si talis Ca n' lerep natem pportiōe cum effu nullo modo
Mater posset illum ponere: atq Mater pōt ponere talē effu
quis eni neget possē tegulam vulnus infligere si e tecto depedat
et in Ctereuntis apertum caput vibringat, quod talis Ca lēt
natem pro portem cum effu.

158 Et pbatur quia si videat tegulam e tecto fere pen-
dentē aut difficium ruinae proximum, illico subtineus
veniet in Cognitiōē vulneris, quod a tali tegula iam iam
casura pōt infligi, et in Cogniōē Mortis, quem cadat adi-
ficium pōt Causare, et ideo Cumdens vtriq sexu subduci
ut nulli succumbat. Deind si quis videat desertis
solitudinē mater Cognit eam aptam ēē ad Latrocinium
homicidium pro patrando, quod signum ē tegulam cum vulnere
infligendo adifficium cum Morte Causanda, solitudo
cum Latrocinio patrando lerē pportiōē requisita ad rōem
signi Matis.

159 Oppōn Ll. pro Ll. Ct. Ca pro accens n' lēt ex
nā sua conexiōe cum effu, quod n' ē signum Nate
illius. Tr nego Ais quia vtq tegula vg alie ē Cā pro de
vulneris, homines sic dubior lōē sub diversitate ex nā
sua pōt Rangere, et lunderes les dorso Molidres

vnd(e) Communi[cati]o dicit ca[usa]m p[ro]ducens n[on] q[uo]d ex n[atu]ra sua connectatur
cum effectu p[ro]ducibili, s[e]d q[ui]a p[ro]ducens ille debuit e[ss]e ante.
Q[uo]d si inferas ex h[oc] seq[ui] talem ca[usa]m n[on] e[ss]e signu[m] effe[ctu]s
existentis aut futuri, concedimus illat[ion]e[m], q[ui]a nihil conti-
net absurdi, cum etia[m] ca[usa] p[er] se abs[olu]te sumpta s[ine] o[rdi]ne signet
eff[ectu]um n[on] e[ss]e possibili, ut dicetur infra.

160 Obj[icies] 2[o] solitudo deserti ob so[litu]d[ine]m excitare
sp[eci]erum ducit in cognit[io]nem homicidii ineo patrati:
item tegula ob s[imi]litem excitare ducit in cognit[io]ne[m] vulne-
ris: atq[ue] h[ae]c diximus Disp. 2[a] p[er] so[litu]d[ine]m excitare
sp[eci]erum n[on] dari v[e]rus ullus signi; g[o] d[a]t[ur]. R[esp]. deserti soli-
tudine[m] et tegulam s[ecundu]m s[e] suam entit[at]e[m] accipiam [non] ob
so[litu]d[ine]m excitare sp[eci]eru[m] ducere in cognit[io]nem homicidii
vulneris p[rae]teriti neq[ue] e[ss]e eor[um] signa, siquidem cum illis
ut p[rae]teritis, quemadmodum et ut p[rae]sentib[us] et futuris s[ecundu]m sua
entitatem n[on] connectuntur in r[ati]o[n]e ca[usae]. Ducere n[on] p[er] se atq[ue]
ob insitam p[ro]port[io]ne[m] in cognit[io]ne[m] homicidii aut vulne-
ris ~~homicidii~~ possibiles, q[uod] u[bi] t[ame]n resolvimus ea e[ss]e signa
n[atu]ralia.

161 Dixi si accipiantur s[ecundu]m suam entitatem, q[ui]a si
sumantur sit cum r[ati]o[n]e, p[ro]ut q[uo]m latro in solitudi[n]e
patravit homicidiu[m], et tegula inflixit vulnus: tunc
q[ui]dem erunt signa n[atu]ralia homicidii p[rae]teriti, et vul-
neris inflicti, q[ui]a involvunt r[ati]o[n]em, q[uae] cum effectibus
illis essentialiter s[ecundu]m sua[m] entitatem connectitur. Cum h[ac]
e[ni]m distinct[io]ne q[uo]d erunt signa n[atu]ralia, ex alio[rum] si sumantur
reduplicative cum r[ati]o[n]e et e contra si sumantur sp[eci]e
s[ecundu]m sub ead[em] r[ati]o[n]e.

262. Opp. 3.° signū Nāle ē qd larīo intenditae
nā ad signand, sed Cā p allens d q̄ Loqmur, ṅ intendi
tur à nā ad signand; ergo &c. R.° dist. negdo Mai; q.a a
Pēs pulsus ē signū Nāle sanitatis, et ægritudinis, et tn̄ ṅ
ē larīo institutus, et intentus à nā ad signand aliqd
sed q pulsaret in pēs sensibiles, cum tn̄ pulset etiā
in intimis arterijs. Omō ordinarie loquendo signa
(Nalia intrattia) uno excepto signo ex instituto sōi
st. larīo instituta ad signand ut audiuint signa, sed q
fit qd nater conectantur cum sigcato.
263 Opp. 4.° q P. Sbat. Lus. Conexio p allens
unī Cam et effum reddit illam Cam p allens; ergo et
signū p allens sigā Cāssn mō q Cāsat ē signū, neg
Cvam, et diversitas ē, q.a conexio Cā p allens ē sola
Cum effū p allens ponendo, et Cum talis effus ponatr
p allens, inde ē qd ipsa conexio reddat illam Cam p al
lens, at uō conexio signi Nalis p allens debet esse distant
ab ipsa entitē signi, cui p allens advenient, und sicu
illa conexio ṅ sit dista ab entitē Cause, ponens tāc
p se p portionati effū, et p alleneum tīi producat ṅ eam
reddit signū p allens sed p se.
264 Inst. Cā qd ē p allens sola p allens pōt ef
fum Cāsare; ergo sola p allens ē signū, siquidem intm
ē signū in qntū pōt Cāsare. R. dist. qd Mai: Cā qd
ē p allens sola p allens pōt effum Cāsare, tūc ē sola
p allens ponit effum extra Cas per virtutem in
sibi intecam, et effui p portionatā conced, Aūs

109

Sed signum per accidens potest effectum causare, sed non sed potest causare per virtutem sibi advenientem per accidens negando, ut autem probe-
tur signum per accidens non de 2.mo debent causare, quomodo ut
diximus non causat causa per accidens, et quod sit loquimur, cum
hoc tractat proportioni intrinsecam cum effectu.

165 Respondetur: datur signum per accidens: sed hoc sed potest esse causa
per accidens; quod dicta probata nego Minorem: nam signum per accidens, quod dicitur
est ut contingens, est illud quod non habet ex se virtutem significandi, sed
sed signum per causam sibi ab extrinseco advenientem: ut paries albus
sic sumptus, qui est signum per accidens sui congeneris alterius
albi, non vero albedinis quam habet congenerem.

Quid dicendum de causa per se respectu suorum effectuum et e contra?

166 Sit resolutio: omnis causa per se est signum naturale contra-
ctum sui effectus, sicut causa sit vera causa, qualis est unus signum [illegible] alterius
sicut aequivoca, qualis est sol [illegible] planta [illegible], et similiter omnis effectus
est signum suae causae. Est haec resolutio communis tenent P. Jos[eph]
[illegible] q. 2.a de signis art. 1. S. [illegible] aliqui
P. Fellet [illegible] 1.a sect. 1.a n.o 1.o P. Joan. [illegible]
Tract. 6. n.o 180. Probatur quia causa et effectus per se invicem
et naturaliter connectuntur ac proportionantur, quatenus causa in
virtute sua continet effectum, et effectus in eiusmodi virtute
continetur: sed nihil aliud requiritur ad signum naturale, quod
causa naturalis et effectus per se sint ad invicem signa naturalia
contracta.

167 Confirmatur quia signum [illegible] causam sui virtutem

producendi

productiuã quam ẽẽt ñ pōt ñ venire in cognoẽ rei produ-
cendæ, si ẽn. verbis cogniti ut productiua, dẽt cogni ut
productiua alicuius effectus: item si effectus cognoscatur ut produ-
cendus, vel productus, necessario dẽt cogni producendus vel pro-
ductus ab aliq Cã. Nihil enim producitur aut produci pōt
nisi ab aliq Cã: Ideo oẽ qd ducit in cognoẽ alterius
ẽ signum illius; ergo Cã et effectus sunt ad se inuicem
signa.

168 Contrarium tamen tenet P. Arriaga in Logica
Disp. 8ª Sect. 2ª in prĩo P. Ouied. Tolletus
Rubeus et Alii quibus. Pp° 1° Cognitio sigcati ex
signo dẽt esse a posteriori: sed cognitio effectus ex causa
ẽ a priori; ergo ñ ẽ cognitio sigcati ex signo. Ptr̃ constat
quod sola demonstrao a posteriori dicitur a signo, non uero de-
monstrao a priori; ergo cognitio alicuius rei a priori non
ẽ ex signo. Resp. nego maiorem: nam cognitio sig-
cati ex signo ẽ vis illa qd ẽẽt ex alio siue sit a priori
siue a posteriori, unde quando signum fuerit Cã cognitio sig-
cati ex signo erit a priori; si uero signum ñ fuerit Cã
tunc erit a posteriori.

169 Ad confirmaẽ dicendum demonstraẽ a priori et pos-
teriori dici sic vel a signo, ñ uero sic tam a signo, nam et
demonstrao a priori ẽ a signo, ñ uero sic vel a signo. Ratio
discrim̃s ẽ quia demonstrao a priori ẽ et a Cã in essendo,
demonstrao uero a posteriori ñ ẽ a Cã in essendo et aliam
sed vel a Cã in cognoscendo et quod ñ ẽẽt idem Cã nisi esse
signum ex quo cognita Causa, quod visit in demonstraẽ
Cæ per effectum.

Obj. 2°

170 Resp. 2° Obtū ē cā specificans actus: ita
Deus ē causa finalis specificans n̄ tot qn plures
actus: et q cognit obtū n̄ venit in cognitionem oium actuū
qs obtum pot specificare, neq qui cognit Deum cognit
oes actus qs Deus pot finalisare, qō n̄ oīs cā ē signū
effectum. Et dist. Min: qui cognit obtū, et Deum ab
sẽct. sol. vt entitẽ sibi cognit actus qs specificant con-
cedo; qui cognit obtū et Deum vt cās specificantes
actus n̄ cognit actus qui specificant p tales cās Neg
Min. Itaq cā qatenus illa sit ducit in cognitionem
effectum sive in eam proportione, q ipsa cā cognita in ordine
ad effectus; vnde si illa cā attingantr indeterminate ducet
in cognitione effectum indeterminate, si vō cognant vt causa
determinata ad certos effectus, ex illa cognoscent effectus determinati:
itaq si cognant sub capacitē in spē cognoscentur effectus in
spē, si vō cognantr sub tali capacitate in individuo, cog-
noscentur effectus in individuo.

171 Inst. obtū et Deus possunt specificare
infinitos actus: sed pōa crea n̄ pōt cognoscere infinitos
actus; ergo ex defectu pōe tales causae n̄ sunt signa.
Idem argum pot fieri in cā effectiua cuiq in
vtroq qa per totā æternitatem pot producere actus
infinitos. Rt in primis negando sūm, qa adhuc pōa
Diuina cognoscerent oes illos actus et dato q essent
infiniti categorematici; ab aliud ex defectu pōe
qui signarent tales causae n̄ desinerent esse signa.
Et 2° disgo Min: pōa crea n̄ pōt cognoscere infinitos
actus distē

aug dicte ostenay n pot cognere cam in ordine ad illos Conceed. Confuse et indrecte, nego enim. Sic ut diximus supra ead. pot Creã ex vi diuina cogno pot cognere oĩa possibilia in confuso, et indrecte, et aliqua in indiuid.

172 Replic. actus q spificanti obtinet finel. asant a Deo pendent a nostra Liberte; q n possunt cognosci ex cã spificatiua. R dist. ãd. tõéus n possunt cogni ex cã spificatiua ut existentes, Concedo, q ut sic illorz exõistia pendet a nostra Liberte; ut possibiles, nego. Nam eorz possibilitas n pendet a nostra Liberte in aliq. sed at ut sol. sim possibilitẽm a Deo et ab obto spificanti